

ادعای پیشرفت چشم‌گیر تحقیقات علمی در ایران

در سالهای گذشته به مراتب شنیده شده است که ایران در تحقیقات علمی به درجات بالایی رسیده و بین ملل جهان رتبه ۱۵ تا ۱۷ را اتخاذ کرده است همه میدانند که بیش از ده سال است در اطراف دانشگاه تهران مراکزی بوجود آمده که با پرداخت چند میلیون تومان مقاله علمی برای خواستاران تهیه میکنند که میتواند در مجلات رسمی جهانی چاپ شده که لازمه و شرط ارتقاء علمی را در

مردم ما حق دارند بدانند که جایگاه واقعی ما از نظر علمی در بین ملل چیست و پیشرفتهای ادعائی تا چه اندازه جنبه تبلیغاتی زمامداران وقت را دارد

دانشگاهها فراهم میکند این بازار خرید و فروش مقالات علمی در چند سال اخیر بسیار گسترده شده و تعداد آن به بیش از ۳۰۰ تا ۴۰۰ عدد رسیده است و با اعلانات علنی این روش در سالهای اخیر تقویت شده و همه از آن اطلاع دارند بدون اینکه یک مرجع رسمی و مسئولین دولت اقدامی در جلوگیری و محکوم کردن این وسیله ارتقاء اعضاء هیئت علمی انجام دهد تا اینکه در آبان گذشته در مجله معتبر Nature News مقاله ای در رابطه با جعل و تقلبی بودن ۵۸ مقاله از ۲۸۲ نفر محقق ایرانی گزارشی منتشر شد که خدشه سنگینی برای اعتبار و حیثیت علمی دانشگاههای ایران محسوب میشود چاپ این مقاله مسئولین دولت را فوری وادار کرد که عکس العمل شدیدی در این باره نشان داده و وجود خرید و فروش مقالات علمی را مورد بررسی قرار دهند و هر چه زودتر از ادامه این رسوایی جلوگیری و کسانی که در دانشگاهها شرکت در بوجود آمدن این فاجعه را داشتند از کار برکنار کرده و مجلس هم قوانینی برای مجازات این نوع فعالیتها وضع کند البته باید در نظر داشت که انتشارات علمی تقلبی در همه جا بخصوص در کشورهای جهان سوم و حتی گاهگاهی در ممالک پیشرفته بروز میکند که نهادهای مسئول بوجود آن با سرعت پی برده و رسماً آنرا اعلام و چگونگی آنرا بر ملا میکنند.

با بروز این رسوایی طویل‌المدت و تبلیغات گسترده مقامات دولتی در سالهای گذشته راجع به شتاب تعجب‌آور پیشرفت تحقیقات علمی در ایران مردم ما حق دارند بدانند که جایگاه واقعی ما از نظر علمی در صحنه

بین‌المللی چیست و پیشرفتهای ادعائی تا چه اندازه جنبه تبلیغاتی زمامداران وقت را دارد. هیچ‌شکی وجود ندارد که با انقلاب ۱۳۵۷ سیستم آموزشی ایران کاملاً تغییر پیدا کرده و تعداد دانشگاهها و مراکز آموزشی بیش از ده برابر شده که نتیجه محسوس آن ازدیاد تعداد پزشکان از دوازده هزار نفر قبل از انقلاب با افزایش دو و نیم برابر جمعیت به صد و چهل هزار نفر در زمان حال رسیده و در مراکز استانهای مختلفه کشور تقریباً امکانات تشخیصی و درمانی وجود پیدا کرده و از هجوم مسافرت بیماران از نقاط مختلف به مرکز تهران جلوگیری شده است و تعداد دانشجویان کمتر از صد هزار نفر قبل از انقلاب به بیش از چند میلیون فعلی رسیده بطوریکه دولت دیگر توانایی لازم برای اشتغال کار آنان را در زمان حال ندارد. از نظر انتشارات علمی هم اگر قبل از انقلاب در رشته پزشکی بیش از دوازده مجله را نداشتیم امروز تعداد مجلات پزشکی ما بیش از صد برابر شده است که از میان آنها بیش از ۳۰ عدد آن در سیستم‌های بین‌المللی قابل استناد میباشند تعداد کارهای علمی ما ۳۰ سال قبل کمتر از صد عدد در سال بود که در سال ۱۳۹۴ (برابر ۲۰۱۵) به ۳۷۰۰۰ عدد رسیده است تا جایی که از طرف مسئولین ادعا میشود تولید علم در ایران مقدم بر کشورهایمانند سوئیس و فدراسیون روسیه ترکیه و سوئد بوده

تقریباً امکانات تشخیصی و درمانی وجود پیدا کرده و از هجوم مسافرت بیماران از نقاط مختلف به مرکز تهران جلوگیری شده است و تعداد دانشجویان کمتر از صد هزار نفر قبل از انقلاب به بیش از چند میلیون فعلی رسیده بطوریکه دولت دیگر توانایی لازم برای اشتغال کار آنان را در زمان حال ندارد. از نظر انتشارات علمی هم اگر قبل از انقلاب در رشته پزشکی بیش از دوازده مجله را نداشتیم امروز تعداد مجلات پزشکی ما بیش از صد برابر شده است که از میان آنها بیش از ۳۰ عدد آن در سیستم‌های بین‌المللی قابل استناد میباشند تعداد کارهای علمی ما ۳۰ سال قبل کمتر از صد عدد در سال بود که در سال ۱۳۹۴ (برابر ۲۰۱۵) به ۳۷۰۰۰ عدد رسیده است تا جایی که از طرف مسئولین ادعا میشود تولید علم در ایران مقدم بر کشورهایمانند سوئیس و فدراسیون روسیه ترکیه و سوئد بوده

است این گونه گزافه‌گویی و بزرگنماییها جنبه تبلیغاتی و سیاسی داشته و نشانه غیر واقعی جلوه دادن است که فقط بر مبنای تعداد مقالات در نظر گرفته شده است که بگفته بعضی از مسئولین فعلی ۵۸ درصد آنها فاقد راجع علمی میباشند که اگر خود ارجاعی ۱۵ درصد هم در نظر گرفته شود به بیش از هفتاد درصد این مقالات منتشر شده از ایران کسی توجهی نکرده و بدون اهمیت هستند در سال ۲۰۱۵ ایران در سیستم بین‌المللی ۳۷۰۵۱ مقاله استنادی

داشته است که ۱۱۲۱۳ عدد آن مربوط به رشته پزشکی و ۸۵۶۳ عدد آن به رشته مهندسی و بقیه در رشته‌های دیگر علمی بوده است با در نظر گرفتن اینکه ایران بطور کلی در تمام مراکز دولتی و دانشگاهی در سال ۲۰۱۴ تعداد ۶۶۳۱۴ عضو آکادمیک داشته است میتوان تصور کرد که هر عضو بطور متوسط هر دو سال موفق به تهیه یک استناد علمی شده است. که با عدم داشتن ارجاع نیمی از آن جایگاه علمی ایران نمیتواند در سطح بین‌المللی قابل توجه باشد. آنچه که مسئولین دولتی به آن توجه میکنند سرعت افزایش کارهای علمی در چند سال اخیر نسبت به تعداد مقالات علمی در دهه‌های گذشته بوده است اگر در ۲۰ سال پیش (۱۹۹۵) تعداد مقالات مستند علمی ما ۶۰۳ عدد در سال بود در ۱۵ سال بعد یعنی در ۲۰۱۰ به ۲۲۲۲۶ عدد یعنی ۳۷ برابر و در سال گذشته به ۳۷۷۰۰ عدد یعنی ۶۲ برابر شده است در مقایسه با یک کشور اروپایی مثل آلمان که در ۲۰ سال پیش ۷۲۹۰۰ مقاله مستند علمی داشته است تعداد مقالاتش در زمان حال به ۱۵۴۸۰۰ عدد رسیده یعنی قدری بیشتر از دو برابر شده است شاید بودجه تحقیقاتی ما در طول این ۲۰ سال دو سه برابر بیشتر شده و حال به عدد ۰/۶ در صد کل بودجه مملکت رسیده باشد. در طول این مدت نه مراکز علمی دانشگاهی ما و نه تعداد محققین ما چنین رشد چشم‌گیری را داشته‌اند و نه ما موفق

شدیم از فرار اغلب نخبه‌گان دانشگاهی خود جلوگیری کنیم و نه تبلیغ لازم برای جذب ایرانیان نخبه که در دانشگاههای ممالک غربی سمت‌های بالایی دارند که تعداد آنها بیش از چند هزار نفر هستند انجام دهیم آنچه که باعث افزایش چشم‌گیر تعداد مقالات شده است ایجاد مقررات غلط و ناپخته است که از طرف مسئولین نا آگاه و نا آشنا بعلم برای ارتقاء فارغ‌التحصیلان دانشگاهی به کار شناسان ارشد و همچنین بدکترای پی ایچ دی وضع شده است میباید چندین ده هزار فارغ‌التحصیل میبایستی برای ارتقا علمی

آیا مسئولین مملکت ما گامی اساسی برای جلوگیری از فرار مغزها و جذب نخبگان ایرانی برای داشتن و پذیرش مسئولیت‌ها در رده بالا در مملکت پدری خود برداشته‌اند؟